

Generalitat: ni un duro per a la premsa en valencià

Com en tantes altres coses, el País Valencià es troba molt endarrerit pel que fa a les subvencions a la premsa en llengua pròpia. Per a agreujar-ho més encara, desapareixen dels pressupostos partides que hi anaven destinades

En la primera redacció del Programa Econòmic Regional (PER), ara convertit en Programa Econòmic Valencià (PEV), hi havia una declaració de principis i un diagnòstic de la situació en matèria de mitjans de comunicació que explicava alguns dels problemes «econòmics» del sector. «En el terreny lingüístic —es

Domènec ADS

deia—, una política pública que suposa una despesa social notable en la recuperació del valencià, i manca encara d'uns mitjans d'expressió que completen el cicle de la seua normalització».

EL TEMPS no havia eixit al carrer quan es redactava això de «la manca d'uns mitjans d'expressió...», tot i que la seua aparició ja era anunciada. S'hi preveien, però, uns

quaranta milions de pessetes com a ajut a la premsa local i comarcal de caràcter no diari, «en concepte de difusió i per l'ús del valencià en aquests mitjans».

Ara, mig any després de l'aparició d'aquest setmanari, uns mesos després de l'eixida de la revista mensual infantil *Camacuc*, i amb nou anys de funcionament de la revista

Maria Garcia Lliberós, directora de Mitjans de Comunicació de la Generalitat

/Arxiu

mensual *Saó*, totes tres íntegrament en valencià, la partida de quaranta milions desapareix dels pressupostos per motius segurament molt importants, però inexplicats.

Estranya política informativa

No és la primera incoherència del govern valencià en la matèria ni, concretament, del departament de mitjans de comunicació, adscrit a la Conselleria de la Presidència, de la qual és responsable Rafael Blasco. L'altre gran projecte previst pel PEV en aquest camp, el canal autònom de televisió, ha vist congelades les seues possibilitats recentment. Però, si la paralització del projecte de TVV admet explicacions tècniques i estructurals ben discutibles, l'eliminació de la subvenció prevista a la premsa en valencià té unes connotacions polítiques i culturals injustificables.

El que fa sis mesos es considerava necessari, a hores d'ara, no es considera digne de ser tingut en compte en els pressupostos. Curiós, ¿no? Sobretot si recordem la xerrameca contínua de la Generalitat sobre la recuperació cultural i la normalització lingüística.

No hi ha ningú tan innocent per a pensar que quaranta milions de pessetes podien solucionar el futur dels mitjans de comunicació en la nostra llengua. I si n'hi havia ningú, la retirada del pressupost l'haurà fet entrar en raó.

Som, evidentment, davant una anècdota. Molt greu, això sí, però anècdota al capdavant. Perquè la

qüestió és que, des de la Conselleria de Presidència, no s'ha fet públic cap criteri ni cap programació de política de suport a la premsa valenciana. I des del PSOE el que s'ha fet és una maniobra, financerament molt discutible i políticament incompreensible, que ha facilitat la compra del diari *Levante* per una empresa privada amb capital canari.

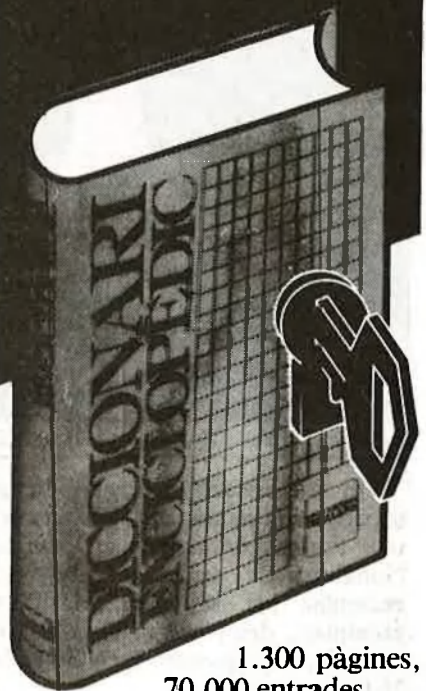
Tot plegat, una actuació «brillant», que llueix amb més força si la comparem amb algunes iniciatives «modestes» que estan en marxa en altres comunitats autònomes amb característiques lingüístico-culturals semblants a les del País Valencià.

En altres llocs no és igual

És el cas, per exemple, de Catalunya. Jaume Vilalta ha explicat a *EL TEMPS* el sistema de subvencions a la premsa en català que practica la Generalitat d'allà. El decret 497/83 estableix les subvencions directes a la premsa escrita catalana, d'acord amb unes baremacions per exemplar sobre difusió anual, i en funció de la periodicitat i el percentatge de presència del català en cada mitjà.

Així, per a aquelles publicacions d'informació general de periodicitat setmanal o diària, hi ha una ajuda de tres pessetes per exemplar. Com a il·lustració, assenyalarem que, per a un diari com l'*Avui*, amb les xifres de difusió de l'any 1983, correspondrien uns trenta-cinc milions de pessetes de subvenció. Per al *Punt diari* de Girona la quantitat seria d'uns nou milions de pessetes.

la "clau" a les consultes àgils

1.300 pàgines,
70.000 entrades,
3.000 il·lustracions i
700 mapes, quadres i dibuixos.

L'última novetat de: els diccionaris de l'enciclopèdia

De venda a llibreries

Desigjo rebre més informació

Nom _____

Adreça _____

Població _____

Telèfon _____

Enciclopèdia *Catalana*
Provença, 322 · 08037 Barcelona

18

Estructura editorialística actual: un niu de problemes per al català

Jordi Vicent

Per a publicacions de periodicitat superior a la setmanal, hi ha prevista una taula acumulativa de proporcionalitat de dotze pessetes per exemplar per als primers 25.000 exemplars, deu pessetes entre 25.000 i 30.000, vuit pessetes entre 50.000 i 75.000, etcètera.

Un apartat específic per a publicacions infantils preveu sis pessetes als 100.000 primers exemplars anuals. En el cas de la periodicitat superior a la setmanal, quatre pessetes entre 100.000 i 300.000 exemplars, i així successivament.

Pel que fa a les publicacions comarcals i locals en català, la taula acumulativa preveu 12 pessetes per exemplar fins a 5.000 exemplars de difusió, deu pessetes entre els 5.000 i els 10.000, vuit, entre els 10.000 i els 15.000, etcètera. En el cas de publicacions que fan servir el català només parcialment, hi ha un sistema proporcional d'acord amb l'espai que es dedica a la llengua en cada publicació. En tot cas, més del 10% de la revista ha de ser escrita en català.

Inqualificable

Amb 1985 ja a la vora i en plena discussió a les Corts del pressupost de la Generalitat, l'absència de mesures reals i efectives per a la promoció de la premsa en valencià resulta, si més no, escandalosa. Mentre es proporciona, des de diverses conselleries, tota mena de treballs editorials ben pagats a l'empresa editora de *Las Provincias*, per exemple, les revistes d'arreu del país que han decidit mantenir la fidelitat a l'idioma són, simplement, oblidades. ¿O castigades? És tot un signe de l'acció lingüística que es vol seguir. I tota una manera d'entendre la «valencianitat» per part de les institucions més altes de la política autònoma.

EL TEMPS

En un territori com el Principat, amb dos diaris íntegrament escrits en català, amb un setmanari de difusió general i tota una constel·lació de revistes de caràcter local o comarcal, de publicacions especialitzades o mensuals, aquest sistema assoleix unes xifres bastant respectables, tot i que encara insuficients.

Hi ha, però, una via indirecta de subvenció gens menyspreable. Una via que es fa palesa en campanyes de promoció de la lectura de revistes i premsa local i comarcal, de realització d'estudis sobre el sector i les seues possibilitats, i d'assessorament i normativa legal.

També a Euskadi

A Euskadi, segons ens explica Martín de Ugalde, el govern basc dedica 20 milions de pessetes per a l'ajut a la premsa en èuscar, amb criteris que atenen la difusió, el percentatge de presència de la llengua i altres característiques. A més d'aquest tipus de subvencions, cada Diputació Foral en té un altre per a

les publicacions de la seua zona. Hi ha, també, una especial atenció a les ajudes en qüestions d'infraestructura material de les publicacions, amb una anàlisi i un estudi previs de les necessitats.

D'altra banda, i d'acord amb informacions recollides del setmanari *A Nosa Terra*, a Galícia hi ha un sis-

lencià? ¿Qui intentarà noves publicacions?

La mateixa Generalitat valenciana reconeix que «les publicacions privades que, amb més entusiasme que expectatives comercials, han tractat de mantenir un grau acceptable d'informació local i crear un instrument d'expressió d'aquelles veus que no

La presència del català a «Mediterráneo» és cada dia més notable

Arxiu

tema de subvenció en base a la difusió i al percentatge d'utilització del gallec. En aquest cas, però, s'ha establert el límit d'un milió de pessetes com a quantitat màxima a rebre a l'any per cada publicació. Tenint en compte que *A Nosa Terra* és l'únic setmanari íntegrament en gallec, la situació resulta ben precària. Fonts d'aquesta revista han manifestat a EL TEMPS la preocupació per l'evident retrocés experimentat últimament en el ja reduït ús del gallec a la premsa.

Al País Valencià, l'absència quasi total del català als diaris de València i d'Alacant només es veu contrapuntada per actituds com la del diari *Mediterráneo*, de Castelló, que hi dedica una part significativa de les pàgines. ¿Com pot trobar al·licients aquesta postura? ¿Com pot decidir-se cap diari a obrir les pàgines a la llengua dels valencians si a la reticència inicial cap al tema no s'oposa una política de promoció de l'ús del va-

tenen accés als altres mitjans de comunicació, s'han vist obligades a plegar, o es troben en una situació d'asfíxia econòmica, per la impossibilitat d'aconseguir que les vendes cobresquen els costos de producció».

Els ajuts a la premsa diària procedeixen dels Pressupostos Generals de l'estat. La competència de la Generalitat és només l'execució d'aquests ajuts. D'altra banda, la Llei d'Ús i Ensenyament només preveu que el Consell de «la Generalitat vetllarà perquè el valencià tinga una adequada presència a les emissores de ràdio i televisió i en els altres mitjans de comunicació gestionats per la Generalitat valenciana». En l'article 26 s'especifica que «tots els ciutadans tenen el dret de ser informats pels mitjans de comunicació, tant en valencià com en castellà».

La qüestió, per tant, és en l'aire. A l'espera que el govern valencià aclaresca la seua política. De moment, l'única cosa que sabem és que s'ha donat un important pas enrere.

No deixi de llegir la pel·lícula de gran èxit a París

I també

Nus d'escursions de François Mauriac
El vell i la mar de Ernest Hemingway

A tot vent
Els llibres taronja

Desitjo rebre més informació sobre aquesta col·lecció

Nom .....
Adreça .....
Població .....
Telèfon 14

Edicions Proa
Provença, 322 • 08037 Barcelona

De venda a llibreria